

Szolnok Városi Óvodák

Szolnok Városi Óvodák

Kolozsvári úti tagintézmény

**SZOLNOK VÁROSI ÓVODÁK PEDAGÓGIAI
PROGRAMJA -
KOLOZSVÁRI ÚTI TAGINTÉZMÉNYÉNEK
PEDAGÓGIAI PROGRAMRÉSZE**

Szolnok, 2021

1. BEVEZETÉS

Nevelési gyakorlatunk elkészítésekor arra törekedtünk, hogy olyan programot hozzunk létre, amelyben a következő alapvető szempontok határozzák meg a mindennapjainkat:

- Nevelő munkánkban a minden gyermeket befogadó elfogadó, megértést, szeretetet sugárzó szemléletet, és az ezt megvalósítandó gyakorlatot tartjuk a legfontosabbnak.
- Pedagógiai hitvallásunkban hangsúlyozzuk a gyermeki személyiség tiszteletét és szeretetét. Valljuk, hogy meghatározó szerepe van az emberi kapcsolatoknak a mindennapi életünkben, a nevelő munkánkban. Meggyőződésünk szerint a fentiek csakis a kölcsönösen toleráns és bizalomra épülő, szeretetteljes, érzelmi biztonságot adó légkörben teljeshetnek ki.
- Kiemelkedően fontosnak tartjuk az egyéni fejlődést támogató módszerek alkalmazását.
- Arra törekszünk, hogy az óvodánkba járó gyermekek ismerjék meg a kultúra értékeit, eszközeit és legyenek részesei az óvoda saját hagyományainak. Erősödjön bennük a lokálpatriotizmus, a magyarságtudat, az anyanyelv tisztelete, szeretete.

2. HELYZETELEMZÉS

2.2. Óvodánk bemutatása

Óvodánk a Szolnok Városi Óvodák 19 tagintézményének egyike.

A város központjában helyezkedik el. Az épület helyén volt Szolnok város legelső óvodája, melyet 1898-ban építettek.

1974-ben társadalmi összefogással készült el a jelenlegi könnyűszerkezetes épület.

A teljeskörű felújítást követően 2021.júniusában vehettük birtokba.

A szépen felújított épületben gazdag ellátottságú csoportszobákban,és kiszolgáló helyiségekben fogadjuk a 3-7 éves korosztályt. A szülők igényét figyelembe véve homogén csoportokat szervezünk, de nem zárkoztunk el a vegyes életkorú csoportszervezeti formától sem. Folyamatos napirenddel,többségében kötetlen szervezeti formában folytatjuk nevelő munkánkat .

2.3. Óvodánk adatai, tárgyi és személyi feltételei

Óvodánk 4 csoportjába 3-7 éves korú gyermekek járnak.

Férőhelyek száma: 98.

2.3.1. Személyi feltételek

A gyermekeink fejlődését óvodapedagógusok,pedagógiai asszisztens,szakképzett dajkák,konyhás,és karbantartó udvaros kolléga segítik.

A fejlesztő pedagógusok,logopédusok,és a pszichológusi feladatokat ellátó kollégák külön egységet alkotnak a SZVÓ rendszerén belül,de munkájukkal a tagintézményekben támogatják a gyermekek fejlődését.

Óvodapedagógusaink szakmailag felkészültek, az alábbi kompetenciákkal bírnak:

-Montessori pedagógia

-Magyar Mozgáskotta módszer

-drámapedagógia

2.3.2. Tárgyi feltételek:

Óvodánkat a városközponti elhelyezkedés mellett zöldövezet veszi körül. Előkertjében virágok, fák, cserjék található. Az udvarra lépve más hangulat tárul elénk:

Az árnyas kertben tágas belső udvar található, mozgásfejlesztő játékokkal felszerelve. Játékaink megfelelnek az Európai Unió előírásainak. A gyermekek biztonságos, változatos eszközökön játszhatnak.

-Az óvodánk épülete, világos, esztétikus. A teljeskörűen felújított épületet 2021.júniusában adták át.

A csoportszobáink klímatisztáltak.

Megújult a teljes bútorzat,és sok-sok új játék áll a rendelkezésre a digitális eszköztár mellett.

Óvodánk rendelkezik az óvodai nevelés feladatellátásához szükséges eszközökkel.

Folyamatosan gazdagítjuk eszközkészletünket, melyhez Alapítványunk

támogatását és a nyertes pályázati forrásokból befolyó összegeket is felhasználtuk.

A fejlesztő szobánkban biztosítottak a tárgyi feltételek, eszközök.

Biztosított óvodánkban is az informatikai háttér. Munkánkat megkönnyíti az internet, multifunkcionális nyomtatók, interaktív táblák, projektorok, laptopok.

3. ÓVODÁNK ÉRTÉK ÉS CÉLRENDSZERE

3.1.Szakmai értékrendünket meghatározó elemek

3.1.1.Pedagógiai hitvallásunkban fontos szerepe van az emberi kapcsolatoknak.

Meggyőződésünk szerint ez csakis kölcsönösen kezdeményezhető, toleráns és egymás ismeretén, szeretetén alapuló, bizalomra épülő kapcsolatban valósulhat meg.

Hisszük, hogy minden gyermek individuum. Nevelőmunkánk tervezésekor tudatosan törekszünk az egyéni képességfejlesztésre, differenciálásra, azon kompetenciák kialakítására melyek képessé teszik a gyermekeket az élethosszig való tanulásra (lifelong-learning).

Nevelőmunkánkban a minden gyermeket elfogadó megértést, szeretetet sugárzó szemléletet és az ezt megvalósító gyakorlatot tartjuk a legfontosabbnak. Cselekedeteinkkel törekszünk pozitív mintát adni a gyermekeinknek.

A projektrendszerű-tanulásszervezési forma keretein belül az egyéni és differenciált fejlesztés kerül előtérbe.

3.1.2.Óvodánk pedagógiai programjának és a SZVO PP értékeinek koherenciája

A SZVO Pedagógiai Programban megfogalmazott közös szakmai értékrend határozza meg óvodánk pedagógiai munkáját. Ezzel koherensen valósítjuk meg a saját programunkban vállalt többleteket.

Programunkban a Magyar Mozgáskotta, a Montessori pedagógia elemeinek használata kiemelten jelenik meg.

Ezek a területek adják óvodánk előnyös különbözőségét.

3.1.3.Óvodánk előnyös különbözőségei a SZVO tagintézményei viszonyában

-„Jó gyakorlataink” biztosítják a gyermekek kompetenciáinak fejlesztését:

„Jó gyakorlataink”:

- „A tanulás ne legyen lecke a gyermeknek, hanem szívdobogtató élmény”(József A)

A motiváció, mint belső késztetés a projektrendszerű tanulásszervezésben

-A pedagógus kérdéskultúrája, mint az óvodai anyanyelvi nevelés alappillére

- A hagyományörzés hozzásegíti a jövő nemzedékét az értékek megóvásához a múlt tiszteletéhez.

-A projektpedagógia jó lehetőséget teremt a témák komplex feldolgozására, a cselekvése tanulásra, felfedezésre, a modell-követéses tanulásra.

- A környezettudatos nevelés áthatja a mindennapjainkat. A gyermekek használható tudásának, pozitív viszonyának kialakításával, a környezetorientált magatartást erősítjük

- Referencia intézmény

-Minden csoportunk alkalmazza a Mozgáskotta módszert, az életkori sajátosságokhoz alkalmazkodva; valamint minden csoportunkban megjelennek a Montessori pedagógiai elemek, és eszközök.

3.1.4.Értékazonosság tagóvodán belül

Óvodásaink elsődleges, legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége a játék, amely a kisgyermek elemi, pszichikus szükséglete.

Tudatos előkészítése valamennyi óvodapedagógusunk számára az egyik legfontosabb feladat. A jól előkészített játék az egyéni képességek kibontakoztatásának, az önkifejezésnek, a társas-kapcsolatok kialakulásának színtere. Ezért valamennyi csoportunkban e területen azonos értékrendet alakítottunk ki.

- A reggeli megérkezéstől az egész napot a szabadjáték hatja át. Biztosított minden csoportban az egész nap folyamán a szükségletekhez igazodó, hosszantartó, zavartalan játék, a szabad választás lehetősége valamennyi gyermek számára, hely, idő, eszköz, tevékenység vonatkozásában.

-Óvodapedagógusaink a kezdeményezett és szabadjáték egyensúlyának fenntartására törekednek. Az óvodapedagógus által kezdeményezett játéktevékenységet az érdekesség, változatosság jellemzi, melyben indirekt módon vesz részt a pedagógus.

-A játék alapjául, a nagy többségében közösen megélt élmények szolgálnak, melyek megszervezése az óvodapedagógus feladata.

-A játékba integrált tanulási tevékenység az egész délelőtti folyamán jelen van projektrendszerű tanulásszervezési formában.

- Valamennyi csoportunkban, mint eszköz és módszer jelen van a „csoportbáb”, ami a csoport fejlettségétől függően vesz részt a gyermekek mindennapjaiban.

-Minden csoportunkban biztosítunk a gyermekek számára elvonulási lehetőséget, a ”pihe-puha” sarokban, mely színtere a reggeli napindításnak, ill. zárásnak és a közös mesehallgatásnak is.

Az Érzelmi nevelés szocializáció területén kiemelten fontosnak tekintjük valamennyi csoportunkban:

-Nyugodt, kiegyensúlyozott óvodai légkör megteremtését a gyermek óvodába lépésének pillanatától (gyermek fogadása, a zene megnyugtató hatásának előtérbe helyezése, csoport rituálék kialakítása a gyermekekkel közösen életkortól függően.)

-Az egyéni különbségek, és az igények figyelembevétele az érzelmi biztonság megteremtése érdekében (elvonulás lehetősége, kedvenc játékok, eszközök behozása).

Az egészséges életmódra nevelés területén minden csoportunkban azonos módon törekszünk:

-A gyermekek mozgásigényének kielégítésére, az ehhez szükséges, hely idő, eszköz biztosítására, a mozgásos eszközökkel kapcsolatos szokás, és szabályrendszer megismertetésével, gyakoroltatásával.

-Az alapvető higiéniai szokások kialakítására, a testi szükségletek kielégítésére, vmint buzdítjuk az ezzel kapcsolatos önállósági törekvéseiket.

-Az egészséges életmód szokásainak kialakítására:

- A gyermek egészségének óvása, megőrzése érdekében sokat tartózkodunk a szabad levegőn. Az udvaron, mint a közösségi téren, törekszünk a munka jellegű feladatok megismertetésére, elvégzésére: a környezet folyamatos óvására, ápolására, tisztán tartására (söpítés, gereblyezés, madárvédelem, növények gondozása)

-Az egységes és következetes szokásrend kialakításával támogatjuk a felnőttől való fokozatos függetlenedést, az önállóság fejlődését.

Jeles-napokhoz kapcsolódó projektekben ismertetjük meg a gyermekkel kultúránk értékeit.

Évente 2 alkalommal a SZVÓ többi óvodájával azonosan szervezzük a programjainkat:

-november elején az Egészségheften, valamint

-a „Hazám-hazám” projekt, a Március 15-Nemzeti ünnepünkhöz kapcsolódóan.

Az ünnepkörökhöz kapcsolódóan programokat szervezünk:

-Őszköszöntő (Őszi ünnepkör)

-Adventi Játszóház (Téli ünnepkör)

-Farsang (Téli ünnepkör)

-Húsvéti Játszóház (Tavaszi ünnepkör)

Ovis hagyományaink ápolása:

- A gyermekek születésnapjának megünneplése
- Az édesanyák köszöntése
- A „Föld Napja” alkalmából rendezett ovi-szépítő nap
- Nagycsoportosok búcsúztatása,évváró rendezvény

3.1.5. Előnyös különbségek tagóvodán belül

Óvodánk a SZVO értékazonosságainak alkalmazása alapján egységes szemlélet szerint működik, a csoportokon belül mégis vannak előnyös különbségek,melyek színesebbé teszik óvodai nevelésünk palettáját.

3.2. Programunk alapelvei

Legfontosabb szempont, mely az alapelvek meghatározásának kulcsa:

„Az óvoda a gyermekért van!”

Alapelveink

- Gyermekközpontúság

Családias, szeretetteljes légkör megteremtésével, a gyermeki kíváncsiságra alapozva sokoldalú tevékenységen, tevékenykedtetésen keresztül fejlesztjük a gyermekek értelmi képességeit,gazdagítjuk érzelem világukat, akarati tulajdonságaikat.

Minden gyermekkel a saját bázisán jutunk el a legmagasabb szintre. A választott tevékenységek,eszközök, módszerek a gyermekek sokoldalú fejlesztését szolgálják.

Színvonalas differenciálási lehetőségek alkalmazásával a pozitív képességeket transzferáljuk a kevésbé fejlett területek megerősítésébe.

-Környezettudatos nevelés

A projektpedagógiában rejlő lehetőségek kiaknázásával a gyermekek használható tudásának, pozitív viszonyának kialakítása, a környezetorientált magatartást alakító tevékenységeken keresztül

- „**Jó gyakorlataink**” a segítő, ösztönző és partneri pedagógus szerep erősítésével támogatják a céljaink, feladatink elérését.

3.3. Programunk nevelési célja

-Az óvodai nevelés során a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia.

-A széles skálán mozgó lehetőségek, eszközök,módszerek segítségével a 3-7 éves korú gyermekek sokoldalú nevelése, kultúránk értékeinek megismertetése, valamint a természet iránti fogékonyság megalapozása a gyermekek kíváncsiságára, érzelmi fogékonyságára, aktivitására alapozva.

3.4. Feladatunk

-Alapfeladatunknak tekintjük az óvodai élet valamennyi területén a saját nevelési igény kielégítése, a differenciálás.

-Az egyéni sajátosságokból, az eltérő háttérből adódó különbségek kompenzálására megoldási tervek készítése.

- A családokkal való együtt nevelés sajátos gyakorlatának kialakítása.

- Szükség esetén a korai fejlesztés biztosítása szakemberek bevonásával, folyamatos szakmai konzultáció az óvodapedagógus és fejlesztő szakemberek között.

- Biztonságos, nyugodt, bizalomra épülő légkör megteremtése.

3.5. Küldetésnyilatkozat, Jövőkép

Küldetésnyilatkozatunk:

A Kolozsvári úti Óvoda dolgozói elkötelezettek vagyunk programunk értékei iránt.

Arra törekszünk, hogy az óvodánkba járó gyermekek váljanak fogékonnyá a kultúra értékei iránt, és pozitív érzelmi viszonyulással őrizzék azokat. Vállaljuk, hogy a lokálpatriotizmus megalapozása érdekében:

-megismertetjük a gyermekekkel a városunk nevezetességeit

-részteszünk a város kulturális életében:könyvtárba,múzeumba,hangversenyre járunk a gyermekekkel

-A nevelési gyakorlatunk alkalmazásával biztosítjuk valamennyi óvodánkba járógyermek számára az egyéni és differenciált képességfejlesztés eszközzrendszerével, az alkalmazható tudás megalapozását.

Jövőképünk:

Óvodánk olyan intézmény szeretne lenni, ahol a gyermekek megszerzik az élethosszig tanulás alapjait. Elhivatottságunkkal, szakmaszeretettelünkkel, gyermek-szeretetünkkel olyan gyermekeket szeretnénk nevelni, akik egészséges személyiségfejlődésükkel, a megalapozott tudásra építve önállóvá, nyitottá válnak, ami hozzásegíti őket az életben való eligazodáshoz.

4. A MI ÓVODÁSAINK GYERMEKKÉP

„Mert csináljon a gyermek bármit, ami nyitogatja

szemét és eszét, szaporítja tapasztalatait,

Ő azt hiszi, csak játszik.

- De mi tudjuk, mire megy a játék.

Arra, hogy e világban otthonosan mozgó, eleven

eszű, tevékeny ember váljék belőle.”

(Varga Domokos)

Gyermekképünk egy derűs, kiegyensúlyozott, harmonikusan fejlődő gyermek, aki nyitott az őt körülvevő világ befogadására. A nyugodt óvodai légkörben szívesen választ a számára érdekes tevékenységi formák közül, amelyek segítségével erősödnek kompetenciái.

Fontosnak tartjuk, hogy képes legyen szeretetet adni, másokra figyelni, a másságot elfogadni előítéletek nélkül.

Fejlettségének megfelelő szinten képes meglátni a család, az óvoda fontosságát a szülőföld jelentőségét. Ismeri közvetlen környezetének, szülővárosának szépségeit, környezetének szokásait, hagyományait, értékeit, annak megóvásának lehetőségeit.

5. A MI ÓVODÁSAINK ÓVODAKÉP

Nevelésünk a családi nevelést kiegészítve hozzásegíti a gyermekeket, hogy eligazodjanak az őket körülvevő világban, megismerjék annak értékeit.

Törekedjenek az önállóságra, az „én csináltam” elvre.

A mi óvodásaink ismerik az óvodánk dolgozóit, csoportjait; elfogadják egymást.

El tudják fogadni, hogy vannak szabályok, amihez bizonyos helyzetekben alkalmazkodni kell.

A Nevelési programunk megalapozza, hogy a tartalmas, érdekes, színes tevékenységeken keresztül személyiségük, egyéni képességeik fejlődjenek.

Programunk elősegíti, hogy a megszerzett ismereteik és képességeik alkalmassá tegyék őket az iskolai életre.

6. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELTÉTELEI

Óvodánk a Szolnok Városi Óvodák Helyi Nevelési Programjában megfogalmazottakat magára nézve kötelező érvényűnek tekinti.

Tagóvodai vonatkozásban törekeshetünk a koherenciára és a nevelésünk feltételeit az előnyös különbözőségekre megfogalmazva rögzítjük.

Helyi nevelési programunk tükrében kiemelkedően fontos:

- A pedagógus kérdéskultúrájának folyamatos fejlesztése, - önfejlesztése –a gyermekek anyanyelvi és kommunikáció képességeinek fejlesztése érdekében.
- Tudatos tervező munka,- a SZVO PP által meghatározott tervező munkán túl-A „Jó gyakorlatok”-nak megfelelően.
- Szakmai felkészültség a programunk fő irányvonala vonatkozásában a következő területeken:
  - Egyéni és differenciált fejlesztési formák, változatos módszerek alkalmazása
  - Változatos kapcsolatteremtési és konfliktuskezelési technikák megismerése, alkalmazása.
  - Folyamatos önképzés, önértékelés
  - A Mozgáskotta program alkalmazása
  - a Montessori pedagógia elemeinek ismerete,alkalmazása

7. A MEGVALÓSULÁS MEGKÜLÖNBÖZTETŐ KRITÉRIUMAI , DÖNTŐ TÉNYEZŐI

7.1. Érzelmi nevelés, szocializáció

Célunk:

A hagyományaink ápolásával, pozitív érzelmi viszony kialakítása az egyetemes kultúra értékeinek, szépségeinek felfedezésére, megőrzésére.

Feladatunk:

- Sokféle tevékenységen keresztül a hagyományok és szellemi értékeink megismertetése, az érzelmi kötődés kialakítása, értékeink iránt.
- A hagyományőrző és természetóvó jeles napok gyermek-közeli tartalommal való megtöltése
- A közösen megélt élmények feldolgozásával a „Mi élmény” fokozása, az összetartozás erősítése.
- Az ünnepek, ünnepkörök és jeles napok sajátos hangulatának megteremtése a közös készülődéssel, várakozással az ünnepekhez fűződő érzelmek fokozása.
- A szülőkkel való együttműködő kapcsolat kialakítása a hagyományápoláson keresztül, mely erősíti a csoporthoz tartozás érzését, a szülők motiváltságát programunk iránt.(„szülős” programok, rendezvények szervezése)

7.1.3. Az érzelmi nevelés szocializációhoz kapcsolódó feltételrendszer:

Személyi feltételek:

A belső képzés folyamatos, melynek következtében önképzéssel törekszünk kompetenciáink erősítésére.

Tárgyi feltételek:

- A gyermekek születésnapjának megünneplésekor ajándék készül.
- Az óvodába érkezéskor apró ajándék
- Nagy, nyomtatott betűs gyermek nevek-jelek
- Saját iratgyűjtős dosszié
- Csoportszimbólumok megjelenése

-Csoportbáb

-Kincseskosár a személyes tárgyakra

-A ceremóniákhoz kapcsolódó eszközök: illatmécses, mesegyertya, zeneanyag

-A projektekhez kapcsolódó tárgyak(változó)

Mivel a gyermekek elsődleges tevékenysége óvodáskorban a játék, fontosnak tartjuk a játéktevékenységbe bevitt, tárgyak eszközök kapcsolatát a hagyományokkal, jeles napokkal.

Azoknak a tárgyakra a jelenléte a mindennapokban, melyek kapcsolhatóak programunkhoz a megismerésen túl, érzelmi töltetet jelentenek a gyermekek számára, közelebb hozva hozzájuk értékeinket. A közösen megélt élmények hozzásegítik a gyermekeket ahhoz, hogy kötődjenek azokhoz, megőrizték az értékeinket. A hagyományokhoz, jeles-napokhoz kapcsolódó projektek az ismeretek mélyítését, gazdagítását, a gyermekek érzelmi kötődését, erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését segítik az óvodai élet teljes időszakában. Segítjük gyermekeinket abban, hogy megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket, amely ahaszseretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja.

7.1.4 Elvárható szint a feladatok megvalósításában az érzelmi nevelés, szocializáció területén, életszakaszonként:

Életkori szakasz	Differenciálási szint
Óvodáskor eleje (3-4 éves kor)	A gyermekek érdeklődésének megfelelően bevonhatóak a tevékenységekbe, felnőttel közösen részt vesznek az óvodai jeles napokon, bekapcsolódnak egyszerűbb tevékenységekbe
Óvodáskor közepe (4-5 éves kor)	A gyermekek aktívan bekapcsolódnak a programokba, érdeklődnek a tevékenységek iránt, érdeklődésük a tevékenységek iránt hosszabb ideig fenntartható
Óvodáskor vége (5-6-7 éves kor)	Belső motivációból adódóan önállóan kezdeményeznek, aktívan részt vesznek az előkészületekbe, ötleteikkel színesítik azt.

7.2. Játék, élményen alapuló tanulásszervezés

7.2.1Célunk:

-Az óvodánkba járó gyermekek számára olyan tevékenységkínálat biztosítása, melyben kiemelten fontos helyet kapnak a kultúrához kapcsolódó események, eszközök, melyeket a mindennapi játéktevékenységükbe beépíthetnek. A közös felfedező helyzetek, az együttes tevékenységek, utazások, jó alkalmat teremtenek a spontán tanulásra, a tapasztalatok bővítésére, rendezésére.

7.2.2.Feladatunk:

- A gyermek érdeklődéséből fakadó tartalmak tervezése
- Pozitív mintaadás a tevékenységek során az óvodapedagógus, felnőtt részéről.
- Felszabadult csoportlétkör megteremtése.

7.2.3.A játék, élményen alapuló neveléshez kapcsolódó feltételrendszer:

Személyi feltételek:

Az élményforrások felkutatása, biztosítása, mint motivációs eszköz valamennyi óvodapedagógus számára fontos feladat.

Tárgyi feltételek:

- Alapvető eszközök biztosítása a mindennapok játéktevékenységéhez:

Pl. termések, kavicsok, faházikók, lécek, csuhé, csutka, botok, gallyak, különböző méretű textilek, ruhák, kendők, kalapok, kötények, pártá, szoknya, mellény, tarisznya, valós használati értékkel bíró eszközök (köcsögök, kancsók) stb.

- Hely és tér biztosítása, mobilizálható csoportkörnyezet megteremtése

A játéktevékenység meghatározó, döntő szerepének érvényesítése a mindennapokban kötelességünk. Ennek érdekében a változatos élmény lehetőségek felkutatása elengedhetetlenül

fontos. A játék adta tanulási helyzetek kiaknázása az óvodapedagógus fontos feladata, ennek érdekében partneri szerepben vesz részt, oly módon hogy szerepet vállal, azonosul és

viselkedésével, nyelvi mintaadásával biztosítja a modell-követő tanulási lehetőségeket a gyermekek számára. Az együtt játszás, tevékenykedés, lehetőséget ad a közös felfedezésekre a „Mi élmény” megélésére.

7.2.4 Elvárható szint, a program-specifikus feladatok megvalósításában a játék, élményen alapuló nevelés területén, életszakaszonként:

Életkori szakasz	Differenciálási szint
Óvodáskor eleje (3-4- éves kor)	A gyermekek mintakövetésre képesek, bekapcsolódnak azv óvodapedagógus által kezdeményezett játéktevékenységekbe, megismernek és használnak eszközöket, tárgyakat, szívesen játszanak azokkal
Óvodáskor közepe (4-5 éves kor)	Aktívan bekapcsolódnak a játékba, érdeklődésük a játéktevékenységekben hosszabb ideig fenntartható, motiválhatóak
Óvodáskor vége (5-6-7 éves kor)	Kreatív (otthonról hozott) ötleteikkel gazdagítják a játéktevékenységet, a játékokba szívesen bekapcsolódnak, szerepet vállalnak, a játékot tovább fejlesztik önállóan szerveznek játékot, társaikkal együttműködnek

7.3. Egészséges életmódra nevelés

7.3.1.Célunk

-Helyi nevelés programunk egészség-megóvó elemeivel az életmód formálása.

-A bennünket körülvevő környezetünk megóvásával, ennek megvalósulási formáinak megismertetésével, óvodai hagyományá alakításával, a környezettudatos szemlélet kialakítása.

- A gyermekek testi-lelki egészségének megóvása, erre irányuló óvodai hagyományok kialakításával

7.3.2.Feladatunk:

- Személyes mintaadással az egészséges életvitel szemléletének meglapozása.

- Olyan hagyományteremtő programok meghonosítása, melyek az egészséges életvitel kialakítást szolgálják.

-A családok bevonása a az életmódformálást célzó programokba, az egyenlő hozzáférés lehetőségének biztosítása minden család és gyermek számára.

-A gyermekeken keresztül a családok környezettudatos felfogásának formálása, az egységes szemlélet kialakítása érdekében.

-Tervező munkánkban az egészséges életmódra nevelés céljának, feladatainak tudatos, tervszerű, életkorhoz igazodó rögzítése, az eredmények nyomon követése.

-Az udvari élethez kapcsolódó esztétikus, biztonságos környezet megteremtésével a gyermeki motiváció kialakítása, a szabad levegőn való tartózkodásra, mozgásra.

7.3.3. Az egészséges életmódra neveléshez kapcsolódó feltételrendszer:

Személyi feltételek:

- Óvodapedagógusaink elkötelezettek az egészséges életmód mellett, magatartásuk, hozzáállásuk a sikeres megvalósítás záloga.

Tárgyi feltételek:

- Az alapvető higiéniai szokások kialakításhoz szükséges eszközök biztosítása.

- Biztonságos, külső (EU szabványos) belső óvodai környezet megteremtése, fenntartása.

-Szelektív hulladék gyűjtés folyamatos bevezetése

-Újrahasznosításhoz a komposztálás feltételeinek megteremtése.

-Megfelelő méretű gyermek munkaeszközök pótlása, darabszámának növelése.

-Mozgásos eszközök skálájának bővítése

Az egészséges életmódra nevelés a gyermekek egész napját áthatja. Az óvodapedagógus személyes példaadása, pedagógiai attitűdje, meghatározza annak kialakulását a gyermekekben, családokban.

Ezért nagyon fontos a személyi feltételeknél megfogalmazott érték, az elkötelezettség.

Az elmúlt években bevezetett programok biztosítják a folyamatosságot, a szemléletváltás elérésében a gyermekek és családok körében.

Egészség megóvó, óvodai hagyományként beépült programjaink, a közös, intézményi Egészségképesség projekt keretében:

- Vitamin nap
- Gyümölcsnap
- Reformétkék kóstolója
- Füstmentes nap
- Autómentes nap
- Mozgásos nap (családok bevonásával)
- Túra, kirándulás
- Városi sport rendezvények
- Közös rendezvények más óvodákkal

7.3.4. Elvárható szint a program-specifikus feladatok megvalósításában az egészséges életmódra nevelés területén, életszakaszonként:

Életkori szakasz	Differenciálási szint
Óvodáskor eleje (3-4- éves kor)	A gyermekek csoportjukkal közösen részt vesznek az egészséges életmód kialakításához kapcsolódó programokon. Érdeklődést mutatnak a tevékenységek iránt.
Óvodáskor közepe (4-5 éves kor)	Tevékeny részesei a programok előkészítésének, aktívan bekapcsolódnak a folyamatokba
Óvodáskor vége (5-6-7 éves kor)	Együttműködőek, aktívak, önként vállalnak feladatot, megbízatást a programok lebonyolításába/ előkészületi munkálataiba. Segítenek a kisebbeknek. Meglátanak összefüggéseket, képesek következtetéseket levonni.

7.4. Azonos értékrend, együttműködés, szakmai felelősség

Tagóvodán belül is elengedhetetlenül fontosnak tartjuk a teljes alkalmazotti közösség elhivatottságát, együttműködését a célok megvalósítása érdekében:

- Az alapdokumentumok, valamint a bennük megfogalmazott célok megismertetése az óvoda valamennyi dolgozójával.
- A napi munkavégzés és a feladatok összhangjának megteremtése, megbeszélések alkalmával.

-Óvodánk program-specifikus elemeinek kiemelése, mint előnyös különbözőség városi szinten.

-Felelősségvállalás és elkötelezettség, szakmai felelősség vállalás az értékek megfogalmazása, elfogadása után, minden szinten.

- Ismeretszerzési lehetősége teremtése.

- Munkatársi megbeszélések szervezése az értékek iránti elkötelezettség megtartása érdekében tagóvodai szinten is.

Feltételrendszer:

- valamennyi dokumentum elérhető a teljes alkalmazotti kör számára

- rendszeres információ-átadás

8. ÁLTALÁNOS TEVÉKENYSÉGI FORMÁK ÉS FELADATOK

8.1. Játék

Alapelv:

A játék a gyermek természetes módon megjelenő szükséglete,ami teret ad az egyéni képességek kibontakozásának.Ebben fejlődnek legjobban a társas kapcsolatai,önkifejezése.

A játék a gyermek legfontosabb fejlesztő tevékenysége.

Célunk:

-A játék során a világról szerzett ismeretek, tapasztalatok gazdagítása, szociális érzelmek fejlesztése.

- A játék tartalmi és formai gazdagítása.

- Megfelelő szokás és szabályrendszer kialakítása,hogy a játékban szerzett ismereteik segítsék a biztos eligazodásukat a valós élethelyzetekben.

- A gyermeki személyiség komplex fejlesztése a komprehenzív nevelési felfogás tükrében.

Feladatunk:

- A játék tevékenységhez szükséges feltételek biztosítása (hely, idő, eszköz).

-Az érték-közvetítés legoptimálisabb formájának, az együtt-tevékenykedés

folyamatosságának megvalósítása, a modell követés feltételének megteremtése a mindennapokban.

- Az élményszerzési lehetőségek felkutatása, közös felfedezések közvetlen környezetünkben „Mi élmények”.

A játék tartalma:

A hagyományörző programunk felfogása szerint, a gyermekek saját elhatározásuk és kedvük szerint

játszanak. A népi játékok kiegészítő szerepet töltenek be a „klasszikus” tartalmak mellett.

Általunk preferált népi játékok a jeles napokhoz kapcsolódóan:

- az énekes-táncos játékok, (szembekötősdí, párcserélő játékok, fogyó gyarapodó játékok, leánykérő játékok, vásáros játékok
- a mozgásos és küzdő játékok, (versengő, váltást tartalmazó játékok, várkörüljárás, sorjátékok, hidas-játékok)
- a népszokásörző dramatikus játékok

Csoportjainkban folyamatosan gazdagítjuk a rendelkezésre álló eszközöket, tudatosan odafigyelve a

természetes anyagok megismerésére, a félkész eszközök jelenlétére a gyermeki kreativitás, önkifejezés lehetőségének biztosítása érdekében.

A játékfajták megjelenése óvodáskorban:

- Gyakorlójáték (ismétléses cselekvések, ritmikus mozgás, szöveg, dallam egyszerű szabályok felállítására).
- Szerepjáték (utánzás, szerepvállalás, jellegzetes cselekvések, műveletek).
- Barkácsolás (játékkészítés, javítás, kiegészítő eszközök és ajándékok készítése).
- Dramatikus játékok (bábmozgatási kísérletek, hangutánzások, önálló történetek megjelenítése).
- Építő- és konstruáló játék (összerakó-összeszerelhető játékok, a valós élet tárgyainak elkészítése).

- Szabály játékok (egyszerű szabályokat tartalmazó játékok)

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Önállóak, kezdeményezők, elfogadják egymás ötleteit, javaslatait.
- Képesek az egymáshoz való alkalmazkodásra, a szabályok betartására.
- Pozitív magatartásformák jellemzik az együttjátásukat.
- Tiszteletben tartják egymás játékát, vigyáznak a játékeszközök épségére.

8.2. Műveltség tartalmak alapelve, cél és feladatrendszere

8.2.1. Alapelv:

A kultúra értékei, hagyományai és saját óvodai hagyományaink meghatározó szerepet töltenek be a projektek tervezésében, időkeretében, az élményszerzésben.

Az integráló, inkluzív pedagógia alkalmazása valamennyi műveltségi területen, a projektrendszerű tanulás szervezése adta lehetőségek kihasználásával.

8.2.3. Célunk:

- A gyerek értelmi képességeinek megalapozása, fejlesztése.
- Aktív cselekedtetéssel, az érzelmi hatások felerősítésével eljuttatni a gyereket a szimbolikus, én-központú gondolkodástól a szemléletes, a tapasztalaton alapuló gondolkodásig, fogalomalkotásig.
- Valamennyi gyermekeket saját bázisán eljuttatni az önmagához képest maximális teljesítmény, tudás szintjére az egyéni és differenciált fejlesztési forma alkalmazásával.

8.2.4. Feladatunk:

- Mozgásműveltség, a mozgáskoordináció fejlesztése
- A (nagyreszt) népköltészet tárházából származó irodalmi anyagok, (népmese,

mondóka, népi rigmusok) beépítése a gyermekek érzelmein keresztül ízlésvilágukba, „kulturális anyanyelvükbe”, multi-kulturális ismeretek nyújtása

- Énekes népszokások éltetése, évszakokhoz, jeles- napokhoz kapcsolódóan a

játékosság, humor, éneklési kedv, érzelmi kötődés, zenei befogadási képesség

fejlesztése. Az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások megismertetése, a

gyermekek zenei képességeinek és zenei kreativitásának alakítása érdekében.

-A tárgyi népművészet anyagainak, forma-, szín- és díszítő világának

megismertetése

-A környezet-harmonikus viselkedéshez szükséges érzelemgazdagság megalapozása a

gyermekekben a természethez kapcsolódó hagyományőrző tevékenységeken

keresztül.

Érzelmi kötődésen keresztül a gyermekek eljuttatása a környezet megbecsüléséhez,

megóvásához, védelméhez.

-A munkajellegű tevékenységek megszerettetése, a munka megbecsülésére nevelés.

8.3. Nevelési programunk tevékenységformái

8.3.1. Mozgás

Célunk:

- A testi képességek fejlesztése, a mozgás megszerettetése.

- A pozitív személyiségjegyek kialakítása (versenyszellem, egymás segítése, alkalmazkodóképesség) .

- Harmonikus, összerendezett mozgás, edzettség kialakítása.

-Egészséges életmódra nevelés.

Feladatunk:

-A gyermekek mozgásigényének kielégítése.

- Szervezetük teherbíró, ellenálló és alkalmazkodó képességének növelése.

- Erő, ügyesség, gyorsaság fejlesztése.

-Testséma fejlesztése, testrészek megismertetése.

- Egészséges versenyszellem, akarati tulajdonságok fejlesztése.

Kihasználjuk a gyermekekben élő természetes mozgásvágyat. Mozgásukat tudatosra, rendezetté tesszük, hogy a testi-lelki fejlődésüket elősegítsük. Az egészséges életmód szokásainak megalapozását a mozgásos tevékenységek iránti érdeklődés felkeltésével kezdjük.

Játékos mozgásra a teremben és a szabadban egyaránt lehetőséget biztosítunk. A csoportszobában kedvük és igényük szerint a nap folyamán bármikor használhatják a mozgásfejlesztő eszközöket, tornaszereket.

Megismertetjük velük az udvari játékeszközök biztonságos használatát is.

Szabadidőben versenyjátékokat szervezünk, biztosítjuk számukra az erőt, ügyességet, egyensúlyérzéklet fejlesztő (labda, karika, kötél) eszközök használatát.

A mozgást, a mozgásos játékokat úgy szervezzük, hogy hassa át a jókedv, a játékosság, jelentsen örömet és sikerélményt a gyermekek számára.

A fejlesztésnél figyelembe vesszük az életkori sajátosságokat, a feladatot, a mozgás anyagát, a tárgyi feltételeket és eszközöket.

A mozgásfejlesztés lehetőségei:

-Mindennapos testnevelés

A délelőtti játékidőben kötelezően szervezett mozgás. Időpontját az óvónők határozzák meg.

Időjárástól függően a szabadban vagy a csoportszobában szervezzük úgy, hogy kiemelten érvényesüljön benne a játék, a játékosság.

-Szervezett mozgás

A szervezett mozgás kötelező tevékenység. Ennek során fejlesztjük a gyermekek természetes mozgását (járás, futás, ugrás, támasz, függés, egyensúlyozás, dobás). Növeljük állóképességüket, és nagy hangsúlyt fektetünk az egészséges életmódra nevelésre, egészségük megőrzésére.

Az irányított mozgásos tevékenységet mindhárom korosztálynak heti egy alkalommal szervezünk, különböző időkeretekkel. A kötelezőség nem jelent kényszert a gyermekek számára. Fejlettségüktől függően biztosítjuk számukra a megfelelő gyakorlási időt, az örömteli önálló mozgást. Egyszerű magyarázattal, óvónői bemutatással tesszük érthetővé, szemléletessé a gyakorlatokat, a játék módját és a szabályokat. A foglalkozások anyagát atlétikai, torna és játék jellegű gyakorlatokból állítjuk össze.

A fokozatosság elvét minden esetben figyelembe vesszük, alapvető eszköznek a játékot, alapvető módszernek a játékosságot tekintjük. A mozgásanyagot az életkori sajátosságoknak megfelelően állítjuk össze. Gyakran használunk kézi szereket, amelyek érdekesebbé teszik a mozgást és fejlesztik a finommotorikát.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Igényükké válik a testedzés és a mozgás .

- Erősödik kitartásuk, önfegyelmük, versenyszellemük .
- Mozgásuk harmonikussá, összerendezetté válik.
- Kialakul testséma ismeretük, téri tájékozódásuk.

8.3.2. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Célunk:

- A zene megszerettetése, a zenei anyanyelv megalapozása.
- Az énekes játékok, népi mondókák, hagyományok megismertetése.
- Éneklési kedv felkeltése.
- Ritmikus, esztétikus mozgás kialakítása.
- Zenei készségek, képességek kialakítása, fejlesztése.

Feladatunk:

- Élményt nyújtó tevékenységek biztosításával a zene iránti érdeklődés felkeltése.
- Énekléssel, zenéléssel, a környezet hangjainak megfigyeltetésével zenei ízlés, esztétikai fogékonyság formálása.
- Népdalokkal, néptáncokkal és népi játékokkal a hagyományok megismerésének és megőrzésének segítése.

A megismerés központjában az énekes játék áll, melyhez szervesen kapcsolódik a zenehallgatás és a zenei készségek fejlesztése. Az énekzenei tevékenységek során találkoznak a gyermekek más népek zenéjével és a zeneirodalom értékes alkotásaival is. A zenei nevelés az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat, melyben az érzelmeken keresztül hatva fejlesztjük a gyermekek személyiségét. Zenei élményeket nyújtunk játék közben, valamint kötött és kötetlen foglalkozásokon. Minden adódó lehetőséget kihasználunk a napi kötetlen éneklésre, énekes játékokra, zenehallgatásra. Játékos módon valósítjuk meg a zenei készség- és képességfejlesztést.

Az ének-zenei tevékenység anyagát a gyermekek aktív zenélő kedvét kielégítő énekes és mondókás népi játékanyagból állítjuk össze. A dalanyagot úgy választjuk ki, hogy az a gyermekek képességének, fejlettségének megfelelő hangkészletű legyen. Komplex módon, a fokozatosság elvét betartva valósítjuk meg a hallás, ritmusérzék és zenei kreativitás fejlesztését. Önfeledt együttjátszással, jó hangulatú vidám énekléssel az érzelmekre hatva érzük el, hogy képessé váljanak a zenei élmények befogadására.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Örömmel játsszák az énekes játékokat és maguk is kezdeményezik azokat.
- Figyelmesen hallgatják a zenehallgatásra szánt műveket.
- Tudnak ritmikusan mozogni, ritmust visszaadni.
- Ismernek egyszerű tánclépéseket.
- Ismerik és tudják érzékeltetni a zenei fogalompárokat.
- Képesek önálló ritmus- és dallamalkotásra.

8.3.3. Verselés, mesélés

Célunk:

- Az irodalmi fogékonyság megalapozása, a könyv iránti szeretet kialakítása.
- Kifejező beszédkészség és a biztonságos önkifejezés megalapozása
- Az aktív és passzív szókincs gazdagítása.
- A korosztálynak megfelelő irodalmi anyag nyújtásával érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlesztés.

Feladatunk:

- A korosztálynak megfelelő igényes irodalmi anyag kiválasztásával az irodalom iránti érdeklődés felkeltése.
  - Nyugodt feltételek megteremtése a mese átéléséhez, az élmények befogadásához.
  - Helyes mintaadással az anyanyelvi és kommunikációs készség fejlesztése.
  - Dramatikus játékokkal a sokoldalú személyiségfejlesztés, a pozitív érzelmek erősítése.
- A csoportszobákban hangulatos mesesarkokat alakítunk ki, amely segíti az élménynyújtást,

befogadást, átélést. A korcsoportnak megfelelő könyvgyűjteményeket, mesekellékeket, bábokat úgy helyezünk el, hogy azok könnyen hozzáférhetőek legyenek, és bármikor használhassák őket.

Az irodalmi anyag összeállításánál elsősorban a magyar népmesékből, vers- és mondóka-gyűjteményekből válogatunk.

Minden óvónő rendelkezik igényesen összeállított, a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő irodalmi gyűjteménnyel, így az adott alkalomhoz mindig tudunk verset, mesét kapcsolni. A mesélés naponta többször ismétlődő tevékenység. Meghitt, nyugodt hangulatot, állandóságot jelent a pihenőidő előtti mese, mellyel érzelmi biztonságot nyújtunk számukra. Ugyanazt a mesét egymás után több alkalommal elmondjuk. Hozzászoktatjuk a gyermekeket a mese figyelmes végighallgatásához, biztosítjuk a mese elmélyülését, az élmények fokozódását. Az óvónők előadásmódjában nyelvtanilag helyes, érthető, követhető, kellemes beszédmód érvényesül.

A verselés, mesélés a gyermekek igényének megfelelően spontán vagy szervezett módon történik, kötött vagy kötetlen formában. Az irodalmi anyag összeállításánál fontosnak tartjuk a gyermekismeretet és fejlettségük szintjét. Így jutunk el az egyszerű ölbéli játékoktól, állatmeséktől, láncmeséktől az összetettebb tündérmesékig, folytatásos történetekig. Ez a fokozatosság a versek és mondókák kiválasztásánál is érvényesül. Alkalmat adunk arra, hogy a gyermekek elmondják véleményüket, eljátsszák, elbábozzák kedvenc meséjüket. Lehetőséget adunk az önálló mesélésre, az ismert cselekmények továbbszövésére, befejezésére. A gyermekek életkorának, nyelvi fejlettségének, érdeklődésének megfelelő beszédhelyzeteket teremtünk. A bábozás élményét az óvónői bábjátékban éreztetjük meg, de lehetőséget biztosítunk a gyermekek próbálkozásainak is. Az egyszerű sík- és fakanálbábokon túl megtanítjuk őket a kesztyűbábok és ujjbábok mozgatására.

A nagycsoportosokkal rendszeresen látogatjuk a gyermekkönyvtárat. Bekapcsolódunk a Költészet hetében a Gyermekkönyvtár rendezvényeibe, részt veszünk sokszínű programjaikon. Ezzel is segítjük az irodalom, a könyvek szeretetének kialakulását. Munkánk során tudatosan építjük be az anyanyelvi játékokat. Folyamatosan alkalmazzuk a fonémahallás játékos fejlesztését, a hangelválasztást, a hangok helyének jelölését. Ezáltal javulnak az élettani beszédhibák, bővül aktív szókincsük, hatására az átlagosnál gyorsabban és biztonságosabban tanulnak meg olvasni az iskolában.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- A gyermekek várják és igénylik a versmondást, mesehallgatást.
- Gondolkodásuk, képzeletük, kommunikációs készségük fejlődik.
- Képesek önálló vers és mesemondásra.
- Képesek a meseszereplőket megjeleníteni, kellékeket, díszleteket elkészíteni.
- Kreativitásuk, önállóságuk életkoruknak megfelelő.
- Beszédük nyelvtanilag helyes, mondanivalójukat árnyaltan fejezik ki.

8.3.4. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Célunk:

- Vizuális önkifejezés megalapozása.
- A gyermekek tér-, forma- és színvilágának gazdagítása.
- Egyszerű munkafogások, eszközhasználat megismertetése, elsajátíttatása.
- Mozgáskoordináció fejlesztése.
- Műalkotásokkal és a kultúrával való ismerkedés.

Feladatunk:

- A szükséges feltételek megteremtésével a vizuális érdeklődésük felkeltése.
- A környezet esztétikája iránti igény felkeltése.
- A sokrétű tevékenység feltételeinek biztosítása, különféle technikák gyakorlásával, alkotókedvük, fantáziájuk kibontakoztatása.
- Barkácsolás során kreativitásuk fejlesztése.

A vizuális nevelés tartalmát adja a festés, rajzolás, mintázás, kézimunka és a műalkotásokkal való ismerkedés. Az óvodai nevelés egészében érvényesülő komplex folyamat. Az alkotó, alakító tevékenységek a gyermekek mindennapi játékából, élményeiből indulnak ki, amit tudatosan irányított kötetlen formában szervezünk. Leghatékonyabbnak a mikrocsoportos foglalkozást tartjuk, ahol kiemelten kezeljük az egyéni segítségnyújtást. Az ábrázolást az önkifejezés legfőbb eszközének tartjuk, célja sohasem a végeredmény, hanem kizárólag maga az önként vállalt tevékenység, a kényszer nélküli alkotás. Fontosnak tartjuk a természetes anyagok minél szélesebb körű felhasználását, melyet az egész év folyamán gyűjtünk. A gyermekek szabad próbálkozásaiból kiindulva játszva ismertetjük meg az alapvető technikákat, eszközöket. Az ábrázoló tevékenység eszközei mindig a gyermekek rendelkezésére állnak, így lehetőség van kedvük szerinti használatukra. Figyelünk a gyermekek igényeire, engedjük őket szabadon próbálkozni, szükség szerint segítséget nyújtunk. Indirekt irányítással, dicsérettel, buzdítással segítjük az egyéni kifejezőmódok, az alkotó fantázia kibontakoztatását.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Biztonsággal használják a megismert technikákat.

- Esztétikai érzékenységük kialakult.
- Bátrak, ötletesek, együttműködők, céljaik kreatív megvalósítására képesek.
- Fejlett a finommotorikájuk, az íráshoz szükséges készségekkel rendelkeznek.

8.3.5. A külső világ tevékeny megismerése

Célunk:

- Minél több mozgásos és érzékszervi tapasztalat nyújtása az őket körülvevő világról.
- A környezetben való biztonságos tájékozódás és eligazodás segítése.
- Mennyiségi, téri és formai összefüggések és tapasztalatok felfedeztetése.
- A természeti és társadalmi környezethez való pozitív viszony kialakítása, lokálpatriotizmus megalapozása.

Feladatunk:

- A gyermekek tapasztalataira és élményeire támaszkodva új ismeretek nyújtása.
- A már meglévő ismeretek mélyítése, rendezése.
- A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, az elemi ok - okozati összefüggések megláttatása.
- A logikai gondolkodás megalapozása.
- A természeti, társadalmi környezet szépségeinek, értékeinek megismertetése és védelme.

A témák megválasztásánál figyelembe vesszük óvodánk területi elhelyezkedését (belváros, közlekedés, Tisza, Zagyva folyók). A természeti és társadalmi környezet témakörei átfogják a nevelés többi területét, több ponton kapcsolódnak, összefüggnek egymással .

Mozgásos játékokra, egészséges életmódra, cselekvésre, érzékszervi megtapasztalásra, környezetkultúrára és védelemre épülnek.

Az emberi munka jelentőségének, értékeinek megismerése érdekében a város, a közvetlen környezetünk adottságait és lehetőségeit is kihasználjuk.

Helyszíni kirándulások során különböző munkahelyekkel ismertetjük meg a gyermekeket. Megfigyeljük az évszakok színeit, szépségeit. Megláttatjuk az évszakok, az öltözködés és az időjárás közötti ok - okozati összefüggéseket. Megfigyeljük, hogy a természeti változások milyen hatással vannak a növények és az állatok életére. Környezetünk védelmére, gondozására neveljük őket.

Megismertetjük a gyermekeket a testrészekkel, az érzékszervekkel és azok funkcióival Felhívjuk figyelmüket egészségük megőrzésének, tisztálkodási szokásaink, táplálkozásunk fontosságára.

Gyakoroljuk a gyalogos közlekedés szabályait, megismertetjük őket a közlekedési eszközökkel (légi, vízi, szárazföldi), a közlekedés kultúrájával. A témákhoz kapcsolódóan folyamatos gyűjtőmunkát végzünk.

Óvodába kerülés után tájékozódunk a gyermekek érdeklődéséről, aktivitásáról, képességeiről.

Ennek tudatában határozzuk meg további feladatainkat, alkalmazzuk a differenciálást, az egyénre szabott feladatadást.

3 - 4 éves korban a mindennapi tevékenységekbe ágyazva használjuk a matematikai fogalmakat.

Matematikai érdeklődésüket különböző játékos helyzetek megteremtésével keltjük fel.

Középső csoporttól kezdődik a tényleges matematikai nevelés, amely játékos cselekvés. Igyekszünk minden érzékszervüket bevonni a tapasztalatszerzésbe. Óvodánkban a matematikai tartalmú tapasztalatok szerzése egyéni, mikrocsoportos és minimális frontális foglalkoztatási formában történik.

A tevékenységekhez szükséges eszközök a gyermekek számára biztosítottak. Játékidőben, a séták, kirándulások során is sok tapasztalatot szereznek környezetük mennyiségi és formai összefüggéseiről, térbeli viszonyairól.

A képességfejlesztést a következő témakörökben valósítjuk meg:

- halmazok képzése, összehasonlítása, bontása, számlálása,
- halmazok elemeinek sorba rendezése, összemérése, becslés, párosítás,
- mennyiségek összemérése síkban, térben,
- sorszámok,
- tevékenységek tükörrel,
- tájékozódás térben (irányok, névutók),
- geometriai formák.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Biztonságban érzik magukat környezetükben.
- Kialakul fogalomkörük az emberek, az állatok, a növények világáról életkoruknak megfelelő szinten.
- Ismerik lakóhelyük: nevezetességeit.

- Kialakulnak alapszintű matematikai fogalmaik.
- Gondolkodásuk logikus, problémamegoldó képességük életkoruknak megfelelő.
- Igényük: az esztétikus környezet létrehozása és megóvása.

8.3.6. Munkajellegű tevékenységek

Célunk:

- Tapasztalatok nyújtása a gyermekeket körülvevő tárgyi világról.
- Olyan képességek, erkölcsi tulajdonságok, szokások kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek környezethez való viszonyát, közösségi magatartását.
- A munkaeszközök használatának megismertetése.
- A munka során a gyermekek kitartásának, fegyelmének, aktivitásának, felelősségérzetének alakítása.

Feladatunk:

- Közös tevékenységekkel társas kapcsolatok, erkölcsi normák fejlesztése, a saját és mások munkájának értékelése.
- A munkához szükséges eszközök, idő és motiváció biztosítása.
- Egyéni és életkori sajátosságaiknak megfelelő feladatadással sikerélmény biztosítása.

A tevékeny élet biztosítása nagyon fontos a gyermekek számára, mert a fejlődés feltétele, s nélküle a személyiség nevelése nem mehet végbe. A munka áthatja a mindennapi tevékenységeket és játékos jellegét az óvodáskor végéig megőrzi. A munka során az érzelmek felől közelítjük meg a gyermekeket, hogy szívesen tevékenykedjenek Minden olyan munkát végezzenek el, ami nem haladja meg erejüket, és amihez kedvet éreznek. A munkavégzés figyelmet, kötelességvállalást és kitartást igényel, felelősséggel jár, melyhez megfelelő ismeret és készség szükséges. Olyan munkalehetőségeket kínálunk fel, melyek közül önállóan választhatnak, kedvüknek és egyéniségüknek megfelelően. Kitűzött céljainkat úgy érjük el, hogy a munkafajtákat rendszeresen és folyamatosan szervezzük.

Önkiszolgálás

Az önkiszolgálás a saját személyével kapcsolatos feladatok elvégzését jelenti. Megismertetjük őket a munka folyamatával, sorrendjével. Az önkiszolgálás tartalma a testápolás, étkezés, öltözködés. A feladatokat nem korcsoportonként határozzuk meg, mivel minden gyermeket saját fejlődési ütemének, tempójának megfelelően juttatunk el a teljes önállóságig.

Naposi munka

A naposság a közösségért végzett munka. Bevezetésére 4 - 5 éves korban kerül sor, amikor megfelelő jártasságot szereznek az önkiszolgáló munkában. Pontosan megismertetjük a feladatokat, a kiválasztás sorrendjében. Megfelelő nevelési eljárásokkal kialakítjuk, hogy önállóan kezdeményezzenek, a feladatokat tudják egymás között megosztani. A feladatokat, azok tartalmát és bővítését a gyermek fejlődési üteme és egyéni sajátosságainak figyelembevételével határozzuk meg.

A környezet rendjével kapcsolatos munkák, alkalomszerű megbízatások

Saját példánkon keresztül környezetünk tisztántartására, az értékek megóvására neveljük őket.

Folyamatos ellenőrzéssel, értékeléssel alakítjuk ki, hogy váljon igényükké a rendezett környezet az udvaron és az óvoda épületében. A közösen végzett tevékenységekkel segítjük a társas kapcsolatok, az erkölcsi tulajdonságok pozitív alakulását. A nap folyamán alkalmi megbízatásokat adunk.

Növény és állatgondozás

A növény és állatgondozás során megismertetjük a környező világot, az értékteremtő emberi munkát. A munkát úgy irányítjuk, hogy minél több tapasztalatra, ismeretre tegyenek szert.

Megfelelő mennyiségű, minőségű és a gyermekek méreteihez alkalmas eszközöket biztosítunk.

Lehetőséget adunk élő sarok, szobanövények, akvárium, madáretető gondozására.

Segíthetnek az udvar rendben tartásában (sepregetés, gereblyezés, hólapátolás, levelek összegyűjtése). Az udvaron lévő gyümölcsfák termését közösen szüreteljük le és fogyasztjuk el (befőzés, vitamintál). A szülőket folyamatosan tájékoztatjuk és bevonjuk tevékenységeinkbe, idejük és beállítódásuk szerint.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Szívesen és önként kapcsolódnak be a munkatevékenységekbe.
- Önállóan és felelősséggel végzik a saját személyükkel kapcsolatos és a közösségért végzett munkát.
- Ismerik a részműveleteket, a munkavégzés pontos menetét, az eszközök használatát.
- Megbecsülik saját és a mások munkáját, pozitív viszony alakul ki a környezetükhöz.
- Testi és értelmi képességük életkori szintjüknek megfelelő.

8.3.7. Tevékenységben megvalósuló tanulás

Célunk:

- A tanulás iránti vágy felkeltése.
- A gyermekek testi, érzelmi, értelmi képességeinek fejlesztése.

Feladatunk:

- Minél több élmény, tapasztalat biztosítása az őket körülvevő világról.
- A gyermekek ismereteinek bővítése, rendszerezése.
- Problémamegoldó gondolkodásra nevelés.
- Differenciálással az egyéni képességek kibontakoztatása, tehetséggondozás.

A tanulás az egésznap adódó helyzetekben alakul ki, nem szűkül le az ismeretszerzésre.

Természetes, spontán helyzetekben, valamint szervezett tevékenységekben valósítjuk meg. Nagy hangsúlyt fektetünk a konkrét cselekvő tapasztalatszerzésre, az ingergazdag élménynyújtásra. A tanulás folyamán a gyerekek önkéntelen figyelmére, játék kedvére építünk. Sok mozgással, cselekedtetéssel biztosítjuk a sokoldalú tapasztalatszerzést, a gondolkodás fejlődését. Kiemelten kezeljük a tevékenységaktivitást (megfoghat, megkóstolhat, manipulálhat, kipróbálhatja stb.). Legfontosabb eszköznek a játékot, legfontosabb alapelvnek a játékosságot tekintjük. A fejlődés dinamikája egy-egy gyermek esetében a különböző területeken más és más lehet. Ezért nem az ismeretanyag növelésére, hanem a minél többoldalú megközelítésre helyezük a hangsúlyt. Az ismeretanyag tervezésekor figyelembe vesszük az adott csoport fejlettségét, érdeklődését, az aktualitásokat, a nevelés és tanulás komplex egymásra hatását.

A gyermekek kíváncsisági vágyára, érzelmi beállítottságára építve úgy irányítjuk az ismeretszerzést, hogy lehetőséget adjunk a próbálgatásra, tévedésekre, a javításra, fejlesztjük helyzetfelismerő, problémamegoldó képességüket. A fejlődést állandó folyamatnak tekintjük. Figyelembe vesszük, hogy fejlődési ütemük különbözőek, s hogy mindenki a saját képességeinek a szintjén érhet el eredményeket. Arra törekszünk, hogy differenciált bánásmóddal, feladatadással, értékeléssel minden gyermeket sikerélményhez juttassunk.

A tanulási folyamatot úgy irányítjuk, hogy játék és öröm legyen a gyermek számára, s úgy tekintjük, mint kölcsönösen egymásra ható kapcsolatot óvónő és gyermek között.

A szervezett tanulás formái:

Kötetlen	Kötött
Ének-zene,énekesjáték,gyermektánc	Mozgás
Verselés-mesélés	
Külső világ tevékeny megismerése	
Rajzolás,festés,mintázás,kézimunka	

A kötetlen foglalkoztatási formát elsősorban kis és középső csoportban választjuk, mivel nagyobb lehetőség nyílik a közvetlenebb kapcsolatteremtésre, az egyéni bánásmódra, a differenciálásra. A kötetlenség biztosítja leginkább az egyéni segítséget, alkalmat ad a gyermekek véleményének meghallgatására, a problémahelyzetek megbeszélésre, a fejlődés egyéni ütemének figyelembevételére.

Nagycsoportban nagyobb hangsúlyt kapnak a kötelező szervezett tanulási formák, de természetesen továbbra is jelen van a kötetlenség. A kötelező szervezeti formák esetében is a játékosságot tekintjük legfőbb alapelvnek. Az ismeretszerzésen túl segítjük az önfegyelmet, a szándékos figyelmet, az egymásra figyelést, a kitartást és feladattudat kialakulását, melyek az iskolakezdés elengedhetetlen feltételei. A megismerési folyamat a játékidőben komplexen valósul meg. A témakörök és módszerek megválasztásában teljes mértékig érvényesül az óvónők módszertani szabadsága, melynek során lehetőséget teremtünk egy-egy tevékenységben való elmélyülésre.

A fejlődés várható jellemzői az óvodáskor végére:

- Érthetően, logikusan fejezik ki gondolataikat.
- Képesek figyelmet összpontosításra. Kialakul szándékos figyelmük.
- Fejlődik helyzetfelismerő, problémamegoldó képességük.
- Gazdagodnak ismereteik, kialakulnak jártasságaik.
- Fejlődik önállóságuk, akarati, erkölcsi tulajdonságaik.
- Alkalmassá válnak az iskolai élet megkezdésére.

8.4. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

8.4.1.Célunk:

- Valamennyi tevékenységi forma keretében az anyanyelv fejlesztése
- Helyes mintaadással és a beszélőkörnyezet megteremtésével a pedagógus szerepének erősítése a gyermek anyanyelvi fejlesztése érdekében.
- Az értelmi nevelés területén feladatunk a gyermekek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése tevékenységben és élethelyzetekben való gyakorlása, az értelmi képességek és alkotó képesség fejlesztése, különös tekintettel a képzelet és kreativitás területén.
- Az óvoda-iskola átmenet megkönnyítése, a kognitív és anyanyelvi képességek fejlesztésével.

8.4.2.Feladatunk:

- A gyermekek kommunikációs kedvének felkeltése, fenntartása.
- A gyermeki kérdések támogatása, érdeklődő figyelem biztosítása a pedagógus részéről.
- A pedagógusok beszéd-és kérdéskultúrájának fejlesztése a helyes mintaadás feltételeinek biztosítása, a kommunikáció különböző fajtáinak helyes alkalmazása érdekében.
- Önképzéssel, belső innovációval a kommunikációnk, kérdéskultúránk fejlesztése, a gyermekek iskolai életre történő hatékonyabb felkészítése érdekében.

Nevelőtestületünk tudatosan törekszik a beszélőkönyezet megteremtésre, kellő idő és lehetőség biztosítására a gyermekek anyanyelvi fejlesztése érdekében.

Rendkívül fontosnak tartjuk, hogy a dramatikus-, népi játékok, a néptánc, a népzene, a népdal, a bábjáték, a külső világ tevékeny megismerése, a matematikai tartalmú tapasztalatok megszerzése, a vizuális nevelés, a zenei nevelés, a hagyományápolás és az irodalmi nevelés adta lehetőségeket kihasználva valósítsuk meg az anyanyelvi nevelés célját, feladatát.

Óvodapedagógusaink törekednek az új szemléletű anyanyelvi nevelés megvalósítására.

Önképzéssel, belső innovációval a kommunikációnk, kérdéskultúránk fejlesztésére kiemelt hangsúlyt helyezünk, hogy ez által meg tudjuk valósítani a gyermeki közlésvágy kibontakoztatásának, fenntartásának, az aktív szókincsük fejlesztésének lehetőségét.

A fejlődés várható eredményei:

Az óvodáskor végére várható eredmények megegyeznek a SZVO. Pedagógiai Programban Műveltségi területenként megfogalmazottakkal.

Hagyományörző programunk a cél eléréséhez vezető utat teszi színesebbé, változatosabbá a hagyományápolás, a kultúra értékeinek felhasználásával.

9. HAGYOMÁNYOK, ÓVODAI ÜNNEPEK

Ünnep, rendezvény, tevékenységek	Programindítás	Programzárás	Résztevők köre
Őszköszöntő (Mihály naphoz)	Termékek gyűjtése piaclátogatás	Kiállítás az aulában őszköszöntő műsor	Szülők gyermekek teljes alkalmazotti kör

<p>közeli időpontban) Hagyományos őszi munkák: Lekvár-főzés Kukorica-fosztás, morzsolás Mustkészítés (évente változó) Kézműves tevékenységek: Kirakodó-vásár Táncház</p>	helyszíni élményszerzés		
<p><u>Adventi készülődés</u> Mikulásvárás(dec.6.) Adventi játszóház Gyertyagyújtó ünnep</p>	Adventtől-karácsonyi szünetig	Karácsonyi gyertyagyújtó ünnep	gyermekek óvodai dolgozók
<p>Farsang Jelmezes dínom-dánom,játékos vetélkedők</p>	Naptár szerint		óvodai dolgozók
<p>Március 15. Intézményi projekt Huszárpróba,zászló elhelyezés a Damjanich szobornál</p>	Március 15-höz kapcsolódó héten	Huszárpróba	gyermekek óvodai dolgozók
<p>Húsvét A népszokás ápolása:hagyományos ,és új technikák megismerése</p>	naptár szerint	Húsvétolás a csoportban	gyermekek óvodai dolgozók
<p>A Föld Napja -oviszépítő nap,tavaszi munkálatok,a csoportok virágoskertjeinek beültetése</p>	április 22-höz kapcsolódóan		gyermekek óvodai dolgozók
<p>Májális Májusfa-állítás</p>	május eleje		gyermekek óvodai dolgozók
<p>Édesanyák köszöntése</p>			gyermekek óvodai dolgozók Édesanyák
<p>Ovi-kukucska Játszóház,óvónői meseelőadás</p>			Bölcsis és leendő óvodások,szüleik óvodai dolgozók
<p>Nagycsoportosok búcsúztatása-évváró</p>	június eleje		Szülők,gyermekek,teljes alkalmazotti kör

Nagycsoporthoz tartozók műsora, kisebb csoportok mozgásos bemutatója, a nagycsoporthoz tartozók búcsúztatása			
--	--	--	--

10. EGYÜTTMŰKÖDÉSI RENDSZEREK

10.1. Célunk:

- Szoros együttműködés partnereinkkel.
- Elvárásaik, véleményük, igényeik, -az óvodai lehetőségek függvényében – beépítése a nevelő munkánkban.

10.2. Feladatunk:

- Kapcsolatteremtési formák átlátható tervezése, megvalósításának ütemezése
- Az együttműködés tapasztalatainak felhasználása, tervező/nevelő munkánkban

Együttműködési formák:

Partnerek	Tartalom	Gyakoriság
Családok-szülők	Ovi-kukucska	Fenntartó meghatározza
	Szülői értekezlet a leendő kiscsoportosoknak (az óvoda bemutatása, PR anyag, nevelési program megismertetése, ismerkedés az óvodapedagógusokkal	Jún.3. hete
	Összevont szülői értekezlet	Szükség szerint
	Csoportos szülői értekezlet (a csoportra jellemzők megbeszélése, a várható fejlődés bemutatása, szakemberek meghívása, aktualitások)	évente 3x
	Családlátogatás	Óvodába lépés előtt, szükség szerint

	(előzetes egyeztetés után, ismerkedés a gyermekkel, egyéni dolgaival) Fogadó órák Szülői, óvodapedagógusi igényre Nyílt napok SZMK és Alapítványi Kuratóriumi megbeszélés	Évente 2x, ill. igény szerint Évente Évente 1-2x
Munkatársak	Munkatársi megbeszélés	Vezetői értekezlet után, ill. szükség szerint
Nevelőközösség	Nevelési értekezlet Szakmai délután	Munkaterv szerint

Külső kapcsolatok

Partnerek	Tartalom/Forma	Gyakoriság
Hársvirág Bölcsőde	Kölcsönös intézmény látogatás	évente 1x
Általános Iskolák Kassai úti Fiumei Kodály Széchenyi krt.	Rendezvények, programok látogatása	meghívás alapján
Könyvtár, Múzeum, Zeneiskola, Gyermekház, Kulturális központ	Rendezvények látogatása	meghívás alapján, alkalomszerűen

Nevelőtestületünk elkötelezett az elkészített Helyi Nevelési Programunk iránt, megvalósítását, az értékek közvetítését magára nézve kötelező érvényűnek tekinti.